

PROGRAMMA VAN EISEN

LOCATIE	<i>Maastricht Grote Looiersstraat</i>
PROJECTNAAM	<i>Bauduin</i>
PROJECTNUMMER	

PLAATS BINNEN ARCHEOLOGISCH PROCES
<input checked="" type="checkbox"/> IVO – proefsleuven
<input checked="" type="checkbox"/> OPGRAVEN
<input type="checkbox"/> ARCHEOLOGISCHE BEGELEIDING

OPSTELLER	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	Paraaf
<input type="checkbox"/> <i>Auteur</i>	A.M. Brakman 043-3505845 anne.brakman@maastricht.nl		
<input type="checkbox"/> <i>Mede-opsteller(s)</i>	P. van der Gaauw		
<input type="checkbox"/> <i>Senior archeoloog</i>	G.C. Soeters		

OPDRACHTGEVER	Focus Projectontwikkeling & Vastgoed bv Dhr. P. Van den Berg Postbus 315 5600 AH Eindhoven 040-2333923 Pieter.vanden.berg@focus-vastgoed.nl	datum	paraaf

BEVOEGD GEZAG	Naam, adres, telefoon, e-mail	datum	paraaf
<input type="radio"/> <i>Gemeente</i>	A.M. Brakman		
<input type="radio"/> <i>Provincie</i>			
<input type="radio"/> <i>Universiteit*</i>			
<input type="radio"/> <i>Overig / onbekend (toelichten)</i>	<i>(Naam externe beoordelaar)</i>		
<i>RCE bij beschermd monument, projectvergunning, als adviseur bij Grote Projecten</i>			


UITVOEREND BEDRIJF / INSTELLING **	
<i>Naam</i>	
<i>Contactpersoon</i>	
<i>Telefoon / e-mail</i>	

* aankruisen indien een universiteit het onderzoek uitvoert op basis van haar eigen vergunning tot het doen van opgravingen.

** vaak is bij het opstellen van een PvE het uitvoerend bedrijf of instelling (nog) niet bekend; bij de melding ex art. 41 Mw is dit echter wel het geval. Op dat moment moet dit onderdeel zijn ingevuld.

DATUM ONDERZOEK	
o <i>Start</i>	Najaar 2014
o <i>Geschatte duur</i>	8 weken

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS ONDERZOEKSGBIED

<i>Projectnaam</i>	Bauduin
<i>Provincie</i>	Limburg
<i>Gemeente</i>	Maastricht
<i>Plaats</i>	Maastricht-rand binnenstad
<i>Toponiem</i>	Grote Looiersstraat
<i>Kaartbladnummer</i>	69B
<i>XY – coördinaten</i>	<p>Centrumcoördinaten: X: 176.250 Y: 317.350</p> 
	Afb. 1: ligging planlocatie binnen gemeente Maastricht



Afb. 2: het Bauduin-terrein

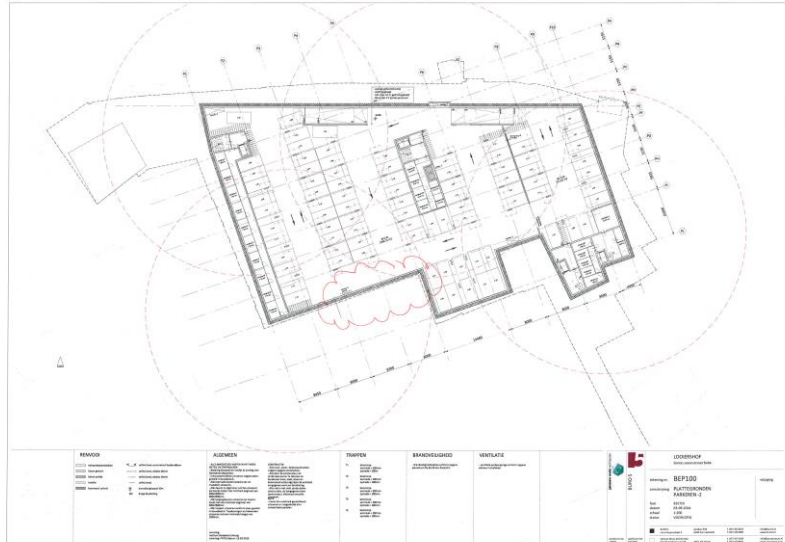
CMA/AMK-status	
ARCHIS-monument-nr	
ARCHIS-waarnemings-nr	
Onderzoeksmelding (art. 46 Mw)	
Oppervlakte plannen onderzoeksgebied*	Planlocatie: 4500 m2 Onderzoeksgebied: binnenstad Maastricht
Huidig grondgebruik	(leegstaande) bebouwing en binnenplaats

PERIODE(N) & COMPLEXTYPE(N)	Geef zo specifiek mogelijke de periode(n) en complextypen aan. Maak hierbij gebruik van het Archeologisch Basisregister. Cursief = mogelijk; Vet = aangetoond
Vroege prehistorie (paleo/meso/neo)	<i>Jekerloop, nederzetting, off-site verschijnselen</i>
Late prehistorie (brons/ijzer)	<i>Jekerloop, nederzetting, off-site verschijnselen, ambachtslocatie</i>
Romeinse tijd	<i>Off-site verschijnselen, ambachtslocatie, afvaldump</i>
Middeleeuwen (vroeg/laat)	<i>Nederzetting, beer- en waterputten, kelders, ophogingslagen, perceelsbegrenzing, gracht(en), wallen en voorlopers van de tweede stadsmuur, (artificiële) Jekerloop, ambachtslocatie</i>
Nieuwe Tijd (vroeg/laat)	<i>Nederzetting, beer- en waterputten, kelders, ophogingslagen, perceelsbegrenzing, pre-industriële activiteit</i>

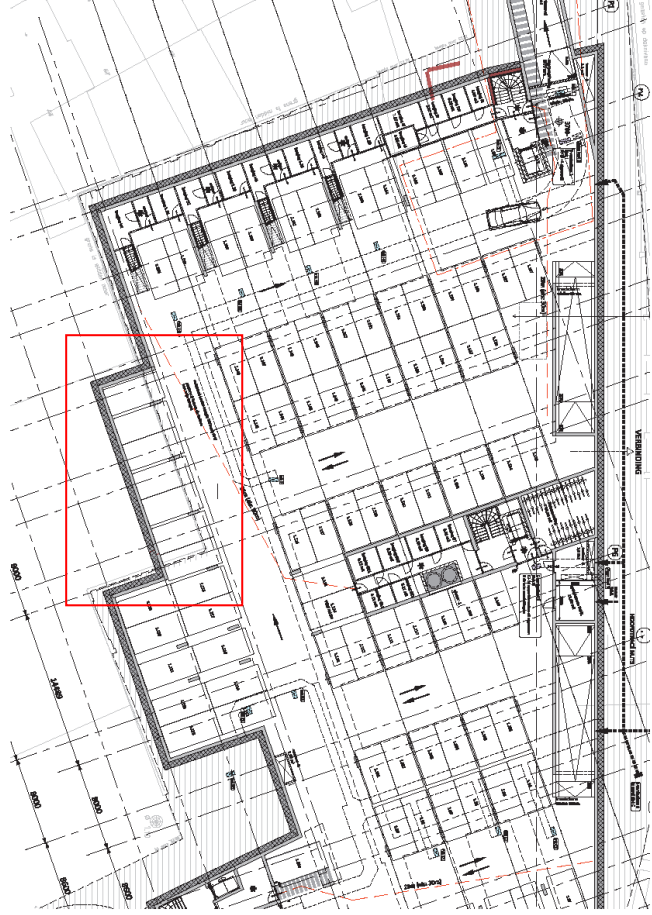
* Plangebied: Gebied waarbinnen de realisering van de planvorming het bodemarchief kan bedreigen. Onderzoeksgebied: Het geografisch gebied waarop het onderzoek betrekking heeft.

DOEL EN REDEN VAN HET ONDERZOEK*Reden*

Op de planlocatie is men voornemens de huidige bebouwing te slopen en te vervangen door nieuwbouw in de vorm van appartementen met parkeerkelder (verstoring tot op ca. 6 meter – mv).



Afb. 3: de contour van de aan te leggen parkeergarage. In het rode wolkje wordt een uitbreiding op de originele plannen aangegeven (zie afb. 4)

	 <p>Afb. 4: binnen de rode rechthoek is de uitbreiding op het oorspronkelijk plan van de parkeergarage aangegeven (Bron: tek. 025024_BE_100-Model)</p> <p>Dit pve is gebaseerd op informatie verkregen van dhr. P. van den Berg. Indien bovengenoemde ingrepen uitgebreid worden (in diepte danwel oppervlakte) zal dit pve eveneens aangepast moeten worden.</p>
Doel	<p>Doel van het IVO is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om de resultaten van het uitgevoerde bureau- en booronderzoek nader te kunnen duiden en op waarde te kunnen stellen; • om op grond van de vastgestelde waarde een selectiebesluit te kunnen nemen, leidend tot vervolgmaatregelen; <p>Doel van het DAO is het voorkomen dat archeologisch bodemarchief verloren gaat zonder registratie en meer inzicht te krijgen in de inrichting van het terrein voor en na de bouw van de eerste en tweede Middeleeuwse stadsmuren.</p> <p>Indien nodig zal voor de start van de DAO-fase het pve uitgebreid of aangepast worden.</p>
Selectiebesluit (alleen na IVO)	<p>De archeologen in dienst van de gemeente Maastricht hebben kennis genomen van de voorlopige resultaten van het bureau- en booronderzoek dat op het voormalige Bauduinterrein is uitgevoerd[†]. Deze onderzoeken, uitgevoerd door ADC ArcheoProjecten, hebben aangetoond dat in het plangebied archeologische waarden aanwezig kunnen zijn. Op basis van de resultaten doet ADC de aanbeveling de werkzaamheden vooraf te laten gaan door een proefsleuvenonderzoek, eventueel gevolgd door een uitbreiding, opgraving of begeleiding.</p> <p>Het bevoegd gezag, in deze burgemeester en wethouders van</p>

[†] Hanemaaijer 2013, in concept

	Maastricht en namens deze de steller van dit besluit, onderschrijft dit advies. Besloten is echter, waar en wanneer nodig, het proefsleuvenonderzoek direct om te zetten in een definitieve opgraving. Op deze manier treedt zo min mogelijk vertraging op in de planning en kunnen aanwezige archeologische waarden <i>ex situ</i> veiliggesteld worden. Het programma van eisen voor het proefsleuvenonderzoek/definitieve opgraving/begeleiding zal worden opgesteld door de archeologen van Team Ontwerp, Gemeente Maastricht, het veldwerk dient te worden uitbesteed. Zowel het veldwerk als de uitwerking van de resultaten daarvan zijn voor de rekening van de verstoorder.
--	--

INVENTARISATIE (resultaten van het tot dusver uitgevoerde onderzoek)

Resultaten bureau- en booronderzoek

<i>Uitvoerder</i>	ADC ArcheoProjecten
<i>Uitvoeringsperiode</i>	December 2012
<i>Rapportage</i>	Hanemaaijer, M, 2013: <i>Grote Looiersstraat/Bauduinterrein te Maastricht. Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek</i> , Amersfoort (ADC rapport 3270)

Resultaten overig onderzoek (IVO-overig, IVO-proefsleuven, AB, etc.)

<i>Uitvoerder</i>	Coen Eggen
<i>Uitvoeringsperiode</i>	November 2007
<i>Uitvoeringsmethode</i>	Bouw- en cultuurhistorisch onderzoek
<i>Rapportage</i>	Eggen, C., 2007: <i>Bouw- en cultuurhistorisch onderzoek Bauduinterrein, Maastricht, Beek</i>

Specialistisch onderzoek

<p><i>Fysisch-geografisch</i> (P. van der Gaauw)</p>	<p>Het plangebied ligt in het zuidelijke deel van de historische kern van Maastricht en in het meest stroomafwaartse deel van het Jekerdal. De Jeker is een riviertje dat ontspringt in België, aan de westzijde langs de Sint Pietersberg stroomt en in de Maastrichtse wijk Jekerkwartier in de Maas uitmondt.</p> <p>Het Maasdal bij Maastricht wordt gekenmerkt door een opeenvolging van rivierterrassen die zijn ontstaan door een combinatie van tektonische opheffing van de Ardennen (en Zuid-Limburg) en periodieke insnijdingen van de Maas als gevolg van grote klimaatwisselingen. Tijdens de glaciële perioden (ijstijden) werden grove sedimenten (grind en zand) afgezet, terwijl in de interglaciëlen meer fijnkorrelige sedimenten zoals leem werden gedeponeed.</p> <p>Nabij het plangebied kunnen twee Maasterrassen onderscheiden worden. Het zijn het Terras van Caberg 3, ontstaan tijdens het Saalien (circa 250.000 - 130.000 jaar oud), en het Terras van Geistingen, ontstaan in het Laat-Glaciaal (circa 13.000 - 10.000 jaar oud). Het Terras van de Jeker ligt op dezelfde hoogte als het Terras van Geistingen en lijkt dezelfde ouderdom te hebben. Binnen de contouren van dit rivierterras hebben de de Jeker en de Maas zich gedurende het Holoceen wederom enigszins ingesneden, waarbij hun huidige dalvlakten zijn gevormd. Bij overstromingen in het Holoceen werd ook op het oudere Terras van Geistingen een lemig oeverpakket afgezet.</p> <p>Hoewel het plangebied vanwege bebouwing niet op de geomorfologische kaart is geënclassificeerd, behoort het plangebied vermoedelijk tot een laag gelegen rivierdalbodem.</p> <p>Op de bodemkaart is het plangebied eveneens niet gekarteerd vanwege de ligging binnen de bebouwde kom. Het oorspronkelijke bodemprofiel zal bestaan uit relatief droge ooivaaggronden en/of relatief natte poldervaaggronden in leem (verspoelde löss). De natuurlijke ondergrond ligt echter onder een dik pakket ophogingslagen en kan bovendien zijn verstoord door allerlei activiteiten in het plangebied.</p> <p>Waarschijnlijk had de Jeker in de Romeinse tijd meerdere takken in de omgeving van het plangebied. Het mondingsgebied van de Jeker was vermoedelijk een drassig gebied met dikke lagen moeraskalk. De situatie in de prehistorie is onbekend.</p> <p>Vanaf de late middeleeuwen waren naast een centraal gelegen Jekertak ook een noordelijke en een zuidelijke tak aanwezig. De centrale tak is gedempt maar liep destijds ter plaatse van de Looiersgracht. De noordelijke tak loopt vlak ten noorden van de 1e stadsmuur en de zuidelijke Jekertak ligt ten zuiden van de 2e ommuring van Maastricht. Het plangebied ligt tussen de centrale en noordelijke Jekertak, en vlak ten zuiden van de 1e stadsmuur.</p>
<p><i>Vondsten/documentatie</i></p>	<p>Rapport ADC ArcheoProjecten is momenteel in concept, documentatie zal gedeponeed worden in het gemeentelijk depot te Maastricht</p>
<p><i>Bouwhistorie</i></p>	<p>De huidige bebouwing is grotendeels gebouwd of verbouwd in de 20^e eeuw; dat maakt dat de bouwhistorische waarde van het Bauduinterrein gering is. Uitzondering hierop is de schoorsteen uit 1857. Op het terrein is een aantal kelders aanwezig. Zie ook Eggen, 2007.</p>

ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING (op basis van inventarisatie en eventueel ander bronnen)

<p><i>Regionale archeologische en cultuurlandschappelijke context</i></p>	<p>De planlocatie ligt tussen de Grote Looiersstraat (zuiden), Looiersgracht (westen) en Klein Grachtje en Achter de Molens (oosten). De noordelijke grens wordt gevormd door de resten van de voormalige 1^e Middeleeuwse stadsmuur, waarvan de bouw in 1229 begint als de hertog van Brabant de burgerij van Maastricht toestemming geeft een stenen muur rond te stad aan te leggen. Het terrein ligt tegenwoordig tussen twee stromen van de Jeker in, waarvan er één overkluisd onder de Grote Looiersstraat doorloopt. De loop/lopen van de Jeker hebben van oudsher over de laagte ten zuiden van het tegenwoordige Vrijthof en Onze-Lieve-Vrouweplein (waar de Jeker zijn delta had) gemeanderd. Tijdens onderzoeken in de directe omgeving van de planlocatie zijn in de ondergrond dan ook altijd afzettingen (in de vorm van moeraskalk en kalktuf), oude stroombeddingen en oevers van de Jeker aangetroffen. Dit waterrijke gebied is in alle periodes aantrekkelijk geweest voor menselijke activiteiten en bewoning, waarbij men de hogere oeverzones opzocht.</p> <p>Tijdens onderzoek aan de Hondstraat 13-15 zijn resten en sporen uit de IJzertijd (o.a. handbijl) gevonden. Hoewel er geen uitspraken gedaan kunnen worden over het gebruik van de Jekerdelta in de prehistorie, tonen bovengenoemde sporen en sporen in de directe omgeving van het gebied (zoals het keienstraatje dat onder de Romeinse weg liep, nu te zien in de kelder van hotel Derlon aan het Onze Lieve Vrouweplein) aan dat er in deze periode weldegelijk menselijke activiteit in de omgeving was. Het lijkt dan ook waarschijnlijk dat de Jekerdelta ook in de prehistorie in gebruik was, zoals in latere periodes het geval was. Sporen hiervan kunnen door de werking van het water en latere menselijke activiteiten echter verdwenen zijn.</p> <p>Op de noordelijke oever van de verlande geul aan de Hondstraat is een ca. 50 cm brede greppel aangetroffen die parallel loopt aan de oever en in het oosten een haast rechte hoek maakt naar het noorden. Deze greppel is gedateerd in het tweede kwart van de 2^e eeuw n. Chr. en kan geïnterpreteerd worden als een erfafscheiding. Bewoning voor deze periode is vanwege het drassige terrein onwaarschijnlijk; het is echter niet uitgesloten dat het voor andere doeleinden in gebruik was. Zo kan gedacht worden aan ambachten waarbij de directe nabijheid van water noodzakelijk of wenselijk was.</p> <p>Daarnaast zijn enkele onafhankelijke paalsporen en kuilen aangetroffen die in de eerste helft van de 2^e eeuw (fase I) of in de tweede helft 2^e/eerste helft 3^e eeuw (fase II) dateren. Binnen de greppel is een rundergraf aangetroffen, dat in fase I dateert. Het gaat om een koe van ongeveer 5 jaar oud, die niet voor consumptie geslacht is. Waarschijnlijk was het dier niet meer geschikt om als voedsel te dienen vanwege de oorzaak van haar natuurlijke dood. In de laat-Romeinse tijd werd een nieuw maaiveld gevormd op het leempakket dat in de bedding en op de oeverzone van de Jekergeul is afgezet. De paalgaten en kuilen die met dit maaiveld corresponderen, laten eveneens geen herkenbaar patroon zien. Vondsten bestaan uit laat-Romeins, 5^e eeuws en Merovingisch aardewerk. Ook zijn twee waterputten uit deze nederzettingfase aangetroffen, die tot twee meter onder het maaiveld reikten. Er zijn geen resten van een putmantel aangetroffen. Nederzettingssporen uit de Karolingische periode ontbreken.</p> <p>De periode na de vroege Middeleeuwen kenmerkt zich door een dik, humeus cultuurpakket dat tot ca. 47,50 m +NAP reikte (de zgn. "black-layer"). Het bleek niet mogelijk samenhang te ontdekken tussen de kuilen, paalgaten en vlekken met verbrande leem in deze laag. De oudste vondsten uit dit pakket zijn fragmenten Andenne en Pingsdorfachtige beschilderde waar aardewerk uit de 11^e en 12^e eeuw. De oudste fundamenten van Middeleeuwse huizen en beerputten dateren in de 15^e eeuw. Voorgangers kunnen echter houten kelders gehad hebben, in laat Middeleeuwse kelders is naast mergel ook kolenzandsteen gebruikt.</p> <p>Bij het onderzoek op de binnenplaats van het European Centre for Development Policy Management (ECDPM) aan het Onze Lieve Vrouweplein 21</p>
---	---

is de bovengenoemde verlande Jekerarm eveneens aangetroffen. Uit het onderzoek bleek dat de moeraskalkafzettingen in het Vroeg- tot Midden-Atlanticum gedateerd konden worden en dat deze Jekerloop in de Laat-Romeinse tijd verlandde. Het oudste ophogingspakket dateert op basis van het vondstmateriaal in het midden van de 12^e eeuw. Latere ophogingspakketten konden moeilijker gedateerd worden. Het vondstmateriaal en botanisch onderzoek laat zien dat de bewoners (laat 12^e - vroeg 13^e eeuw) toegang hadden tot een uitgebreid en gevarieerd dieet. Een deel van het aangetroffen muurwerk van baksteen kon in de 15^e eeuw gedateerd worden.

Tijdens de opgraving op het terrein van de voormalige Ma(astrichtse) Bro(odfabriek), eveneens aan de zuidzijde van het Onze Lieve Vrouweplein, zijn aanwijzingen gevonden voor gebruik van de Jekerdelta in de Romeinse tijd als ambachtszone. Deze aanwijzingen hebben de vorm van een onverhandelbaar misbaksel en stukken ovenwand met vastgekoekte scherven. Ook het grote aantal fragmenten van wrijfschalen wijst op een ambachtelijk gebruik op grote schaal in de omgeving. Tevens zijn hier twee gegraven grachten rond het Laat-Romeinse *castellum* aangesneden. Deze lijken voor hun watervoering deels afhankelijk te zijn geweest van een Jekerarm.

Bij het onderzoek voorafgaand aan de uitbreiding van het Rijksarchief aan de St. Pieterstraat zijn ook resten van activiteiten uit de Romeinse tijd aangetroffen. Het gaat hier met name om een blok tuf uit de Eifel en fragmenten van Romeinse dakpannen. Het lijkt er op dat deze tijdens transport hier te water zijn geraakt. Dit wijst er op dat de hier waargenomen oude Jekerarm voldoende watervoerend was om dergelijk transport mogelijk te maken en onderstreept de mogelijkheid van een Romeinse haven aan de Jeker in Maastricht.

Hier zijn ook duidelijk aanwijzingen van het gebruik van de Jekerzone in de vroege Middeleeuwen. Er zijn sporen van bewoning en van vuurgevaarlijke ambachten die hier uitgeoefend zijn. Zo zijn er ijzerslakken, glasslakken en – staafjes en halffabricaten van bot- en beenbewerking aangetroffen.

Ook tijdens de Late Middeleeuwen is de Jeker benut voor ambachtelijke activiteit, zoals resten van een 12^e eeuwse watermolen laten zien.

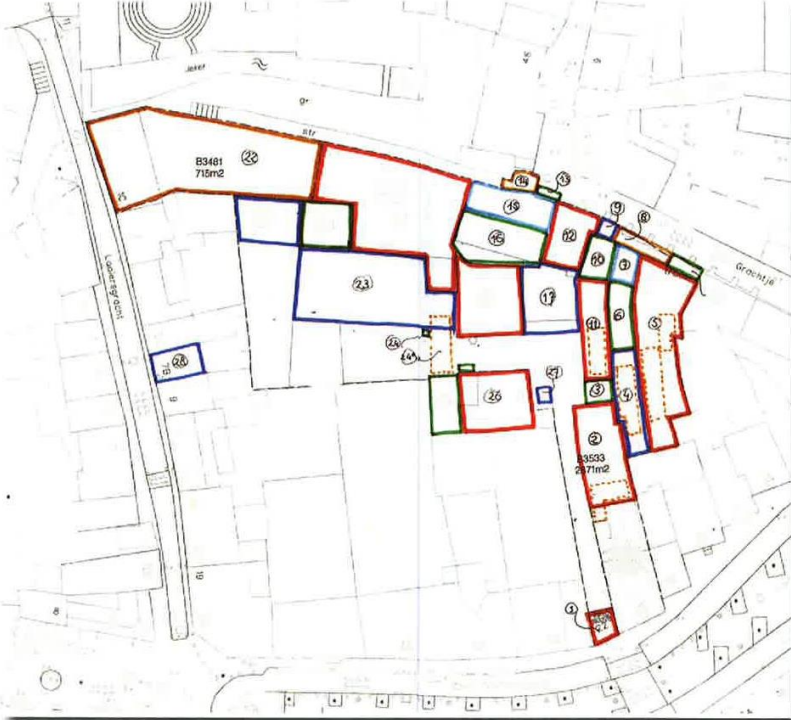
De eerste Middeleeuwse stadsmuur, die dit terrein kruist, is hier gefundeerd op een aarden wal; een voorloper van de stenen muur. Deze “verstening” van de stadswal is ook elders in de stad waargenomen (o.a. tijdens het onderzoek onder het huidige Theater aan het Vrijthof en op het voormalige Céramique-terrein in Wyck). Deze aarden wal was langs een actieve Jekerstroom, die op die manier als gracht aan de veldzijde fungeerde, opgebracht. Omdat de Jekerstroom ervoor zorgde dat de stadsgracht minder diep hoefde te worden uitgediept dan elders, en er dus minder grond ter beschikking was voor het wallichaam, is ook aan de stadszijde een geul gegraven.

Aan de St. Pieterstraat bleek de muur gefundeerd op een lange rij eiken heipalen die langs en onder de buitenkant van de stadsmuur was aangebracht. Ze dienden om te voorkomen dat de muur in het drassige landschap zou verzakken. Na de bouw van de stadsmuur aan het eind van de 13^e eeuw richtten de Minderbroeders aan de stadszijde een klooster op, waarin tegenwoordig het Rijksarchief is ondergebracht.

In de nabijheid van de planlocatie zijn aan Achter de Molens 12 tot op 2 meter – mv Laat-Middeleeuwse bouwsporen aangetroffen. Deze waren grotendeels verstoord door subrecente kelders. Onder de bouwsporen kon een plotse overgang naar sedimentaire lagen zand, leem en grind en afzettingen van de Jeker worden vastgesteld. Enkele van deze lagen bevatten houtskool, aardewerk en humusresten, wat er op kan wijzen dat het gebied af en toe droog stond. Er zijn geen Romeinse of Vroeg-Middeleeuwse sporen aangetroffen.

De Hof van St. Monica ligt direct achter de planlocatie aan de Lenculenstraat. Hier zijn resten van een aarden voorloper van de stenen stadsmuur en een 14^e-

	<p>15^e eeuwse beerput gevonden.</p> <p>Tijdens onderzoek aan de Witmakersstraat zijn op een diepte van 2.5 m –mv Jekerafzettingen in de vorm van lagen moeraskalk en zand van min. 2 meter dikte aangetroffen. De oudste nederzettingssporen bestaan uit de sporen van een zgn. <i>Grubenhuis</i> uit de 5^e-7^e eeuw. In de 11^e en 12^e eeuw wordt het terrein wel bewerkt (ploegsporen), maar zijn er geen nederzettingssporen. Latere bebouwingssporen dateren in de 13^e en 14^e eeuw en bevinden zich op een geplaveid veldkeien paadje.</p> <p>Aan de Kleine Looiersstraat 16-22 is een voorbeeld van een gekanaliseerde Jekerloop door middel van overkluizing gevonden. De overkluizing was opgebouwd uit mergel en baksteen en had een breedte van ca. 2,75 m. De loop wordt in de richting van de St. Pieterstraat geleid. De overkluizing diende waarschijnlijk als overloop voor een watermolen en/of als watertoevoer voor de looiers langs de Kleine Looiersstraat.</p> <p>Het gebied rond het Bauduinterrein is van oudsher bekend als leerlooiersambachtszone; de namen van de omliggende straten verwijzen hiernaar. Zij hadden baat bij het stromende Jekerwater dat zij, al dan niet geleid, voor de uitoefening van hun werk konden gebruiken. Het is onduidelijk of er zichtbare sporen of resten van hun ambacht op de planlocatie aangetroffen kunnen worden, maar gedacht kan worden aan een helling aflopend richting de overkluise Jekerloop onder de Grote Looiersstraat, (irrigatie)gootjes, kuipen waarin de huiden geweekt, gewassen en eventueel geveerd kunnen worden en drooginstallaties. Ook kunnen een graanmolen, een installatie voor het malen van eikenschors (nodig bij het looiproces), een meekrapmolen (voor verfstof), beerputten en resten van dierlijk afval worden verwacht.</p> <p>Bekend is dat het Bauduinterrein in het verleden onder andere is ingericht voor het schillen en drogen van meekrap (medio 18^e eeuw), als aardappelstokerij en macaroni- en vermicellifabriek. In deze laatste hoedanigheid wordt het terrein in 1906 door Petrus Christianus Hubertus Bauduin, die op dat moment burgemeester van Maastricht is, aangekocht. Hij breidt het terrein uit tot zijn huidige omvang en verhuurt een deel aan garagehouder Van Straaten.</p>
--	--

	 <p>Afb. 5: Op het terrein zijn enkele gebouwen onderkelderd: hier weergegeven in stippellijnen. Bron: Eggen 2007, 23</p>
<p><i>Aard en ouderdom van de vindplaats(en)</i> (indien al vooronderzoek heeft plaatsgevonden)</p>	<p>Uit onderzoek in de Jekerdelta is gebleken dat rekening moet gehouden worden met de aanwezigheid van archeologische resten van het Neolithicum t/m Nieuwe Tijd. Daarnaast is in de ondergrond waarschijnlijk een of meerdere opgevoeld oude loop/lopen van de Jeker aanwezig.</p>
<p><i>Gaafheid en conservering (structuren, sporen, vondsten, archeozoologische en botanische resten)</i></p>	<p>In water- en beerputten kunnen organische resten aangetroffen worden. Botresten kunnen tussen de moeraskalkafzettingen goed geconserveerd zijn. Door de afdekking door de (laat) Middeleeuwse ophogingslagen kunnen sporen, structuren, vondsten, archeozoologische en botanische resten uit voorgaande periodes goed bewaard zijn gebleven.</p>
<p><i>Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen</i></p>	<p>De Jekerafzettingen zullen zich enkele meters onder het huidige maaiveld bevinden, waarbij oeverafzettingen hoger kunnen liggen. Hierop zullen zich in de loop der tijd (mn vanaf de bouw van de tweede stadsmuur) bewoningslagen hebben gevormd.</p>
<p><i>Begrenzing en oppervlakte van de totale vindplaats (dus ook buiten het plangebied)</i></p>	<p>Precieze begrenzing niet bekend</p>
<p><i>Begrenzing en oppervlakte van (het deel van) de vindplaats binnen het plangebied</i></p>	<p>Precieze begrenzing niet bekend</p>

<i>Structuren en sporen</i>	<p>Prehistorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - resten van tijdelijke kampementen en (semi-)sedentaire nederzettingen (paalkuilen, afvalkuilen, scatters vuursteenvondsten) -Jekerloop (moeraskalk, kalktuf, Jekerafzettingen, oever, bedding) <p>Romeinse tijd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - off-site verschijnselen inheems-Romeinse nederzetting/ambachtszone (greppels, paalsporen, afvalkuilen, drenkplaats, afvaldump, ambachtsafval) -Jekerloop (moeraskalk, kalktuf, Jekerafzettingen, oever, bedding) <p>Vroege Middeleeuwen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nederzetting/ambachtszone (paalsporen, afvalkuilen, waterput, ambachtsafval, watermolen) -Jekerloop (moeraskalk, kalktuf, Jekerafzettingen, oever, bedding) <p>Middeleeuwen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nederzetting/ambachtszone (paalsporen, leemvloeren, beerputten, waterputten, muurresten, uitbraaksporen, kelders, gracht(en) veldzijde stadsmuur, voorlopers 2^e stadsmuur) -(artificiële) Jekerloop (moeraskalk, kalktuf, Jekerafzettingen, oever, bedding, beschoeiing, overkluizing, (water)molen) <p>Nieuwe Tijd:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nederzetting/ambachtszone (paalsporen, leemvloeren, beerputten, waterputten, muurresten, uitbraaksporen, kelders) -(artificiële) Jekerloop (moeraskalk, kalktuf, Jekerafzettingen, oever, bedding, beschoeiing, overkluizing, (water)molen)
<i>Anorganisch artefacten</i>	Glas, keramisch bouw materiaal, natuursteen, metaal, aardewerk, vuursteen
<i>Organisch artefacten</i>	<p>Leer, hout, bot</p> <p>Geminaliseerd materiaal</p> <p>Als gevolg van de aanwezigheid van metalen objecten en hun corrosieproducten in de bodem kunnen restanten textiel, leer en andere soorten organische resten - die gewoonlijk onder deze omstandigheden vergaan - in enige vorm bewaard blijven. Bij ijzercorrosie gaat het hierbij om afdrucken die ontstaan zijn doordat ijzeroxides zijn neergeslagen op het materiaal voordat het is vergaan. Bij corrosie van koper en koperlegeringen kan het organische materiaal zélf bewaard zijn gebleven doordat het koper giftig is voor de bacteriën en (vooral) schimmels die voor afbraak zorgen.</p>
<i>Archeozoölogische en botanische resten</i>	<p>Archeologisch onderzoek in de binnenstad van Maastricht heeft aangetoond dat archeozoölogisch en botanisch materiaal uit diverse periodes goed geconserveerd kan zijn.</p> <p>Daarnaast zijn beer- en waterputten uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd geschikte locaties met een goede conservering van botanisch en organisch materiaal.</p>
<i>Beperkingen</i>	Opgemerkt wordt dat door de hoge grondwaterspiegel rekening gehouden dient te worden met de noodzaak tot het gebruik van pompinstallaties.

VRAAGSTELLING

<i>Geraadpleegde bronnen en partijen</i>	<p>Overeenstemming dient te worden gezocht met de onderzoeken en waarnemingen zoals deze in het verleden binnen de historische kern van Maastricht zijn gedaan, met name de onderzoeken die aan de Hondstraat 13-17, OLVplein 21, de Hof van St Monica aan de Lenculenstraat en de St Pieterstraat zijn uitgevoerd.</p> <p>Geraadpleegd zijn de in de literatuurlijst genoemde publicaties.</p>
--	---

<p>Onderzoeksvragen (wat moet worden opgelost)</p>	<p>In de gemeente Maastricht wordt momenteel een Wetenschappelijk Onderzoekskader geïmplementeerd. Kijkend naar welke kennislacunes voor deze archeoregio in de archeologiebalans 2002 genoemd worden (pagina 48-49) dan zullen de onderzoeksvragen zich met name moeten richten op de thema's paleogeografie, nederzettingen, grafvelden, economie en landgebruik, sociaal-politieke organisatie, religie en cultus en processen van met name de periode IV en V (Laatste fase van de Nieuwe Steentijd tot de Midden-IJzertijd). Voor periode VI (Late-IJzertijd tot vroeg-Romeins) zijn dat met name vragen over nederzettingen en grafvelden. De kans dat uit deze periodes vondsten gedaan zullen worden op de planlocatie is aanwezig. Voor de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd wordt in de NoaA hoofdstuk 24: De stad in de Middeleeuwen en de vroegmoderne tijd, gewag gemaakt van ontbrekende kennis over de ontstaansgeschiedenis en de ruimtelijke ontwikkeling van middeleeuwse steden. Inzicht in de wooncultuur en de materiële cultuur, de huisvorm en –ontwikkeling is een kennislacune.</p> <p>In het kader van de Vestingvisie van de gemeente Maastricht, waarin de onder- en bovengrondse resten van de verdedigingswerken geïnventariseerd worden, kan het onderzoek aanvullende informatie opleveren over de fasering van de Middeleeuwse stadsversterking.</p> <p>Gezien de aard en de omvang van het onderzoek zullen niet alle onderzoeksvragen volledig beantwoord kunnen worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landschap en bodem: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is de landschappelijke context van het onderzoeksgebied? 2. Welke verschillende landschapseenheden kunnen binnen het plangebied worden onderscheiden? Hoe kenmerken deze landschapseenheden zich qua morfologie, lithogenese en bodemvorming? 3. Bestaat er een relatie tussen het voormalig reliëf, afzettingen, bodemopbouw en de aanwezigheid van archeologische resten? 4. Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de vindplaatsen (geologie, bodemkunde en geomorfologie)? 5. Zijn er aanwijzingen voor stratigrafische hiaten, d.w.z. erosie of non-depositie, in de geologische profielopbouw ter plekke? 6. Zijn in het plangebied één of meerdere oude lopen van de Jeker aanwezig? Zo ja, waar liggen die en hoe kenmerken deze zich? Zijn er aanwijzingen voor gegraven of gekanaliseerde lopen? Wanneer is dat gebeurd? 7. Welke factoren zijn ter plaatse van invloed geweest op de sedimentatie en eventuele erosie? 8. Zijn er aanwijzingen dat het water in de geul lange tijd heeft stilgestaan (veenvorming, zeer humeuze lagen)? 9. Welke datering kan aan eventuele moeraskalk- en kalktufafzettingen verbonden worden? 10. Zijn er in het plangebied nog sporen van een voorde/brug/oversteekplaats/Romeinse weg aanwezig, en zo ja waar? • Gaafheid en conservering: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is de mate van conservering en gaafheid van de specifieke sites en/of off-site verschijnselen? 2. Op welk niveau zijn eventuele grondsporen leesbaar en
---	--

	<p>hoe duidelijk tekenen zich de grondsporen af?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perioden en sites: <ol style="list-style-type: none"> 1. Welke uitspraken kunnen gedaan worden over de inrichting van het terrein in de verschillende periodes? Wat is de aard van de sporen en structuren en verschilt deze door de tijd heen? Geef aan op basis waarvan de uitspraken gedaan worden. 2. Zijn er loophorizonten aantoonbaar en zo ja, waaruit bestaan deze lagen? Zijn uitspraken over complextypen mogelijk? 3. Welke uitspraken zijn mogelijk over de constructiewijze van de vroegste huizenbouw, eventueel in relatie tot aanwezige kelders? Hoe ontwikkelen deze huizen zich in tijd en functie? 4. Geeft het vondstmateriaal inzicht in de sociale status van de contemporaine bewoners of de functie die zij uitoefenden? 5. Zijn er naast mogelijk fysisch-geografische aanwijzingen, verklaringen voor het schijnbaar ontbreken van resten en sporen uit de Karolingische periode (zoals ook aan de St Pieterstraat en het OLVplein 21 het geval was)? 6. Welke uitspraken over de voedsel economie en handel kunnen op basis van het vondstmateriaal en botanische en zoölogische monsters worden gedaan? Denk hierbij tevens aan de herkomst van importgoederen en grondstoffen- en voedselvoorziening. 7. Hoe zijn de percelen binnen de 14^e eeuwse stadsmuur ingedeeld? Stemt dit overeen met wat bekend is van historisch kaartmateriaal? 8. Welke uitspraken kunnen gedaan worden over de stadsgracht: hoe is deze opgevuld? Welke aanwijzingen zijn er dat de gracht meerdere keren is uitgediept? 9. Zijn er aanwijzingen dat de 1^e Middeleeuwse stadsmuur niet alleen op een aarden wal rustte, maar ook gefundeerd was met houten palen? 10. Zijn er aanwijzingen die aangeven hoe het achterterrein van een leerlooierij was ingericht?
<i>Vraagstelling IVO-Proefsleuven</i>	Zie boven
<i>Vraagstelling Opgraven</i>	Zie boven, aan te vullen na ivo-p
<i>Vraagstelling Archeologische begeleiding</i>	-nvt
<i>Vraagstelling specialistisch onderzoek</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Welke datering kan verbonden worden aan het vondstmateriaal en daarmee aan de sporen/vlakken waarin zij gevonden zijn? 2. Kan de productieplaats/herkomst van het vondstmateriaal bepaald worden? 3. Van welk materiaal/metaal zijn de vondsten samengesteld? 4. Welke vondsten zijn afwijkend voor het algemene beeld binnen het vondstcomplex en waarom? 5. Is op basis van paleobotanisch en archeozoölogisch onderzoek van monsters uit eventuele beer- en/of waterputten een uitspraak mogelijk over het voedingspatroon en/of vegetatie uit de betreffende periode? 6. Kan op basis van de aard van de afzettingen uitspraak gedaan worden over de kenmerken van de geul? Denk aan stroomsnelheid ed. (dmv diatomeeënonderzoek) Verandert deze door de tijd heen?

Aanbevelingen	nvt
----------------------	-----

METHODEN EN TECHNIEKEN (veldwerk)

Strategie

Vrijwel het gehele terrein, met uitzondering van de toerit vanaf de Grote Looiersstraat, zal tot op ca. 6 m –mv afgegraven worden. Hiervoor zullen eerst de damwanden aangebracht worden, zodat zich een grote kuip vormt. Binnen deze kuip zullen de eerste 2 m gezien de recente verstoringen en vervuiling zonder archeologisch onderzoek verwijderd worden. Hierna zullen 3 proefsleuven haaks op de te verwachten Jekerlopen aangelegd worden. Wanneer tijdens het onderzoek archeologische sporen of resten aangetroffen worden, zullen de proefsleuven uitgebreid worden op die manier dat alle sporen *ex situ* behouden kunnen worden. Gezien de verwachte hoge spiegel van het grondwater zal rekening gehouden moeten worden met pompinstallaties.



Afb. 6: de ligging van de proefsleuven bij benadering

Methoden en technieken

De aanleg van de werkput geschiedt machinaal. Alle profielen worden, onder de recente ophogingslaag, handmatig opgeschaafd.

Tekenen

In het algemeen geldt voor de grondsporen dat alle sporen op vlakniveau worden gedocumenteerd en ingetekend (schaal 1:50 geen grafkuilen of 1:20 wel grafkuilen) en gefotografeerd. De vlakken en het stort worden onderzocht met een metaaldetector. Alle metaalvondsten worden 3D ingemeten. Overige vlakvondsten worden in vakken van 5x4 m verzameld indien de vondsten niet aan een spoor zijn toe te wijzen. Alle profielen dienen getekend (1:20) en gefotografeerd te worden.

Hoogtematen

In de werkput worden minimaal 1 raai met hoogtematen genomen en 1 raai van de bovenzijde putwand, dit om de 2 meter. Van bijzondere sporen zoals graven, waterputten en hutkommen wordt in het vlak minimaal drie hoogtematen genomen en een meting van de onderzijde van het spoor, indien dit bereikt wordt. Daarnaast wordt apart nog een maat van belangrijke onderdelen binnen het spoor genomen. Van bijzondere vondsten wordt eveneens apart een hoogtemaat genomen.

Foto's

Van ieder vlak worden vlakfoto's genomen op zo'n wijze dat sporen

	<p>en structuren erop herkenbaar zijn en de fototafel leesbaar. Daarnaast moeten overzichtsfoto's worden vervaardigd van de hele put of van een groot deel van de werkput. Van bijzondere sporen en vondsten wordt minimaal één detailopname in het vlak en een foto van de coupedoorsnede(s) genomen. Daarnaast worden detailopnames gemaakt waar nodig.</p> <p>Vondsten uit sporen worden per spoor(vullingslaag) verzameld. Van houtskoolrijke sporen en sporen met een humeuze vulling zullen monsters genomen worden voor paleoecologisch onderzoek.</p> <p>Van water- en beerputten wordt de diepte met de boor (3 cm guts) vastgesteld. Gecoupeerde sporen worden getekend (schaal 1:20) en gefotografeerd.</p> <p>Muurwerk Muurwerk, vloerniveaus en ovens worden op schaal 1:20 gedocumenteerd, en intact gelaten zolang het archeologisch onderzoek dat toelaat. Van muurwerk worden minimaal 3 hoogtematen genomen. Bij muurwerk worden eveneens hoogtematen genomen van versnijdingen en aanhechtingen. Bij muurresten dienen de bouwmaterialen en de eventueel gebruikte mortel te worden beschreven. Van hoekoplossingen, eventuele aanzetten van gewelven en bogen en van eventuele bouwkundige bijzonderheden dienen detailfoto's te worden gemaakt. Van het muurwerk moeten de steenformaten worden gedocumenteerd. Daarnaast moet in het geval van baksteen ook een vijf-, en wanneer mogelijk een tienlagenmaat en het metselverband worden vastgesteld.</p> <p>In principe worden alle aanwezige sporen gecoupeerd en afgewerkt. De reden hiervoor is dat archeologie binnen het plangebied niet in situ behouden kan worden.</p>
<i>Bouwstenen</i> (zie KNA 3.1 bijlage 1)	De bouwstenen voor een minimale documentatie van het onderzoek zijn vereist (zie KNA 3.2 Bijlage 1). Deze dienen aangevuld te worden met relevante bouwstenen zoals vermeld op p. 9-10 van Bijlage 1 in KNA 3.2.
<i>Structuren en grondsporen</i>	Vlaktekeningen (schaal 1:50) worden uitsluitend gemaakt, wanneer grondsporen of structuurresten zichtbaar zijn. Profielen worden getekend in schaal 1:20. Bijzondere sporen zoals graven op schaal 1:10. Grondsporen zoals paalgaten en kuilen dienen te worden gecoupeerd, gedocumenteerd en geheel op vondsten onderzocht te worden. Indien er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van paleo-ecologische resten dient in overleg met het bevoegd gezag een monster genomen te worden. Bemonstering dient plaats te vinden volgens de Archeologie-leidraad 1.
<i>Anorganisch artefacten</i>	Vondsten die in relatie met het gedocumenteerde profiel gebracht kunnen worden, dienen te worden verzameld naar stratigrafische laag. Artefacten dienen te worden verzameld per vondstcategorie (metaal, aardewerk, glas, natuursteen, bouw materiaal). Wijze van bergen verloopt conform KNA-leidraad Kwetsbaar vondstmateriaal. Anorganische artefacten dienen zodanig geborgen te worden dat de conserveringstoestand en de informatiewaarde ervan niet aangetast worden.
<i>Organisch artefacten</i>	Organisch vondstmateriaal dat bij de aanleg van het vlak tevoorschijn komt wordt verzameld in vakken of per spoorvulling, of wordt gekoppeld aan het profiel. Organische artefacten worden bewaard in dezelfde omgeving als waarin ze zijn gevonden (vochtig indien vochtig, nat indien nat).

	Wijze van bergen verloopt conform KNA-leidraad Kwetsbaar vondstmateriaal. Organische artefacten dienen zodanig geborgen te worden dat de conserveringstoestand en de informatiewaarde ervan niet aangetast worden.
<i>Archeozoölogische en botanische resten</i>	Verzamelmwijze volgens Veldhandleiding Archeologie (CvAK-leidraad 1): organische materialen Indien er aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van paleo-ecologische resten in sporen of natuurlijke lagen, die een bijdrage aan het antwoord op de onderzoeksvragen kunnen leveren, dient een monster te worden genomen. Naar bevind van zaken en in overleg met het Bevoegd Gezag dienen monsters genomen te worden voor C14- dan wel dendrodateringen. Op deze manier te dateren sporen komen skeletresten en houtskoolconcentraties (C-14) en bouwhout uit muurconstructies en water/beerputten (dendro) in aanmerking. Om de onderzoeksvraag naar de ontwikkeling van het landschap te beantwoorden, dient uit elke cultuurlaag/spoor waarvan verwacht mag worden dat het in potentie uitsluitsel kan geven over de vegetatie van de locatie een pollenmonster worden genomen. In elk geval dient een pollenbakprofiel van de verlandingslagen van de Jekergeul genomen te worden. Het minimum monstervolume bedraagt 1 cc sediment. Bij profielen met een ongestoorde bodemopbouw dient een pollenbak met een lengte tussen 20 en 40 cm te worden gebruikt. Minimale breedte en diepte is 5 cm.
<i>Overige resten</i>	nvt

EVALUATIERAPPORT, UITWERKING EN CONSERVERING

(nadere eisen t.a.v. vorm, niveau van uitwerking, termijnen, etc)

<i>Structuren, grondsporen, vondstspredingen</i>	Alle sporen en structuren dienen te worden beschreven per vlak en in samenhang met de grotere structuur indien het om muurresten gaat. Sporen die zich over meerdere vlakken uitstrekken dienen vanaf het hoogst waargenomen niveau beschreven te worden. Indien op basis van vondstmateriaal sporen en structuren gedateerd kunnen worden, dient dit te worden vermeld, met verwijzing naar de nummers uit de vondstenlijst.
<i>Analyse fysische-geografie</i>	Indien mogelijk dienen de resultaten gebruikt te worden als aanvulling op de reconstructie van de landschapontwikkeling van de omgeving. De profielen dienen tot een gecombineerd (evt. gereconstrueerd) totaal-profiel te worden vervaardigd.
<i>Anorganisch artefacten</i>	Volgens KNA specificaties aangevuld met eisen van het bevoegd gezag (wordt in overleg na afloop veldwerk vastgesteld).
<i>Organisch artefacten</i>	Idem anorganisch. Skeletmateriaal uit een grafcontext dient door een fysisch-antropoloog gedetermineerd te worden. De resultaten dienen in een aparte bijlage te worden weergegeven.
<i>Archeozoölogische en botanische resten</i>	Conform KNA 3.2 protocol specialistisch onderzoek. Alle archeobotanische monsters genomen ter beantwoording van de onderzoeksvraag naar de ontwikkeling van het landschap dienen te worden gezeefd volgens de richtlijnen uit de bijlage "standaard bepalingen veldwerk". Bij het overleg over de uitwerking wordt bepaald welke monsters verder moeten worden onderzocht. De pollenmonsters die een datering van lagen kunnen leveren, dienen middels een quick-scan op hun potentie te worden onderzocht. De potentie van de monsters dient in het evaluatierapport te worden verslagen.
<i>Beeldrapportage (objecttekeningen, foto's,</i>	Representatieve sleufprofielen, (profielen door) grondsporen en plattegronden dienen te worden gefotografeerd. Tijdens het

<i>kaarten, e.d.)</i>	<p>onderzoek dienen enkele fotografische opnames (“sfeerplaatjes”) te worden gemaakt die geschikt zijn voor communicatiedoeleinden. Alle foto’s dienen in ieder geval digitaal aangeleverd te worden in jpg-formaat.</p> <p>Vlaktekeningen schaal 1:50. Profieltekening schaal 1:20. Tekening met locatie werkputten schaal 1:200. Alle vlaktekeningen dienen gevectoriseerd te worden en te worden afgebeeld in RD-coördinaten (alle puttenkaarten, alle-sporenkaarten, alle sporen per fase, alle structuren, alle structuren per fase).</p> <p>Op kaartmateriaal moet in ieder geval duidelijk zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> de begrenzing van de vindplaatsen faseringen tussen de verschillende vindplaatsen verstoorde zones hoogteligging van de verschillende vindplaatsen ten opzichte van het reliëf. <p>Alle profielen dienen aan elkaar gekoppeld te worden afgebeeld in tekening en op foto.</p> <p>Bijzondere objecten en bijzondere sporen (hutkommen, graven, waterputten) dienen apart afgebeeld te worden door middel van foto en tekening. Een representatieve selectie van de meest diagnostische en bijzondere vondsten dient tevens te worden afgebeeld door middel van foto en tekening. Er dienen maximaal 5 objecttekeningen te worden vervaardigd. Bij evaluatiegesprek zal in overleg bepaald worden welke voorwerpen dit zullen zijn.</p> <p>Indien er meerdere fases van sporen of (bouwhistorische) structuren aangetroffen worden dienen samenhangende restanten per fase in kaartmateriaal worden weergegeven.</p> <p>De documentatie dient in zijn geheel in tweevoud op cd-rom te worden aangeleverd.</p>
<i>Conservering materiaal</i>	<p>Na afloop van het veldwerk zal een selectie plaatsvinden van welke artefacten geconserveerd zullen worden. De verantwoording ervan dient onderdeel uit te maken van het evaluatieverslag. De selectie dient goedgekeurd te zijn door de opdrachtgever en het Bevoegd Gezag.</p>

RAPPORTAGE

<i>Uitvoeringsperiode uitwerking; opleveringstermijn (concept)eind-/tussenrapport</i>	<p>Vier weken na beëindiging van het veldwerk wordt het technisch rapport, inclusief alle lijsten, aangeleverd. Op basis van het technisch rapport wordt tijdens een overleg vastgesteld welke zaken dienen te worden uitgewerkt en in welke mate. Tevens worden afspraken gemaakt over de inhoud van het eindrapport. Het eindrapport wordt 8 weken na het evaluatieoverleg in concept aangeboden aan het bevoegd gezag. Vier weken na verkrijgen van het commentaar dient de eindversie digitaal te worden aangeleverd aan het bevoegd gezag ter definitieve toets. Na schriftelijke goedkeuring dienen binnen 2 weken de definitieve eindrapporten aan opdrachtgever en bevoegd gezag te worden aangeleverd, zowel analoog als digitaal.</p>
<i>Procedure toetsing eind-/tussenproduct door bevoegd gezag</i>	<p>Zie boven</p>

<i>Inhoud eind-/ tussenrapport</i>	<p>Het rapport wordt minimaal conform KNA OS15 opgesteld;</p> <p>De rapportage bestaat uit de volgende onderdelen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inleiding (doel en aanleiding onderzoek en administratieve gegevens) • Beknopte samenvatting van de landschappelijke context en bewoningsgeschiedenis van het gebied • Overzicht van de eerder verkregen resultaten • Doel van onderzoek en onderzoeksvragen • Onderzoekstrategie en methoden • Fysische geografie (o.a. bodemopbouw, stratigrafie en genese) • Sporen en structuren • Materiaalcategorieën • Overig specialistisch onderzoek • Synthese waarin de resultaten van de verschillende deelonderzoeken in onderlinge samenhang en in het licht van de onderzoeksvragen worden besproken • Conclusie (incl. beantwoording onderzoeksvragen) <p>Zie tevens producteisen uit bijlage.</p>
<i>Verschijsing en oplage eindrapport en/of specialistisch deelrapport</i>	<p>Rapport kan in huisstijl uitvoerende firma opgemaakt worden. Er dient een oplage van 10 analoge exemplaren te worden geleverd aan het Bevoegd Gezag en 5 aan de opdrachtgever. Tevens dient een exemplaar van het eindrapport aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de RCE, • de Koninklijke Bibliotheek, • de stadsbibliotheek in het Centre Céramique te Maastricht, • de Provinciaal Archeoloog van Limburg en • ZOLAD+ (Riemst, België) gestuurd te worden. <p>Daarnaast dient het rapport, inclusief lijsten en kaart- en fotomateriaal, digitaal als jpeg-bestand te worden aangeleverd aan Cultureel Erfgoed. Tekeningen tevens in oorspronkelijk tekeningenformaat (dgn). Copyright ligt zowel bij opdrachtgever als bevoegd gezag.</p>

DEPONERING

<i>Zie eisen betreffend depot</i>	<p>Gelijktijdig met het afgeven van de eindrapportage dienen vondsten en de documentatie volgens het deponeringsprotocol aan de depotbeheerder mevr. J. Peeters (043-3505571) overhandigd te worden. Hiertoe behoort ook een kopie van de Archismelding. Enkel wanneer vondsten en documentatie gelijktijdig en compleet aangeleverd worden, zal een afgiftebewijs afgegeven worden. Na controle en goedkeuring zal een ontvangstbewijs naar de firma gezonden worden. Dit ontvangstbewijs kan in kopievorm als goedkeuring van het Bevoegd Gezag aan de opdrachtgever worden gezonden, voor betaling van de laatste termijn.</p>
<i>Te leveren product</i>	<p>Voor specificaties wordt verzocht contact op te nemen met de depotbeheerder mevr. Peeters.</p>
<i>Termijn overdracht van vondsten, monsters en documentatie</i>	<p>Deponering dient uiterlijk 3 maanden na aanbieden definitief digitaal rapport plaats te vinden.</p>
<i>e-depot (zie protocol depotbeheer DS05)</i>	<p>Het goedgekeurde PvE (inclusief onderzoekmeldingsnummer) dient te worden geplaatst in het e-depot. Binnen 2 jaar na afronding van</p>

	het veldwerk dienen alle conform PvE gespecificeerde digitale producten te worden overdragen aan het e-depot (www.edna.nl) onder vermelding van het onderzoeksmeldingsnummer.
--	--

WIJZIGINGEN T.O.V. HET VASTGESTELDE PvE

<i>Wijzigingen tijdens het veldwerk</i>	Tijdens de voortgangsoverleggen (min 1 X per week) worden eventuele wijzigingen wat betreft vraagstelling, strategie, methodiek en locatie in het verslag en in een Nota van Wijzigingen vastgelegd en door beide partijen geaccordeerd bij het volgende voortgangsoverleg.
<i>Belangrijke wijzigingen</i>	Onderstaande belangrijke wijzigingen worden te allen tijde aantoonbaar voorgelegd aan de opdrachtgever en de bevoegde overheid: <ul style="list-style-type: none"> • Afwijking van de archeologische verwachting • Wijzigingen van de gehanteerde onderzoeksmethode • Wijzigingen van de fysieke en/of technische omstandigheden • Vastleggen overleg- en evaluatiemomenten
<i>Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk</i>	Bij het overleg bij aanbidding van het evaluatierapport/technisch rapport wordt vastgesteld in hoeverre de vraagstellingen, strategie, methodiek van uitwerking, conservering aangepast dient te worden (wijziging van PvE). Tevens zal daarbij worden vastgesteld welk materiaal in welke mate uitgewerkt dient te worden, welke monsters in welke mate verder geanalyseerd dienen te worden, welke objecten getekend dienen te worden en wat in de rapportage opgenomen dient te worden. Deze afspraken zullen in een door de opdrachtgever en Bevoegd Gezag geaccordeerd verslag vastgelegd worden.
<i>Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering</i>	Indien tijdens uitwerking en conservering afgeweken wordt van de in het PvE en evaluatieverslag gestelde vragen, strategie of methodiek, dient hierover op voorhand contact opgenomen te worden met bevoegd gezag en opdrachtgever. Eventuele wijzigingen zullen in een geaccordeerd verslag vastgelegd worden.

RANDVOORWAARDEN en AANVULLENDE EISEN

<i>Personele randvoorwaarden</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De uitvoerder is een bedrijf dat tot de bedoelde werkzaamheden onder de vigerende wet- en regelgeving is toegelaten. - Het veldwerk vindt plaats onder leiding van een senior archeoloog (projectleider) die ervaring heeft met het onderzoeken van vindplaatsen uit de Late Prehistorie t/m de Middeleeuwen in het Maasdal. De projectleider is dagelijks in het veld aanwezig, participeert in de uitvoering van de opgraving en stuurt het veldteam aan. De senior archeoloog is aanwezig bij de aanleg van de vlakken en wanneer zich opmerkelijke wijzigingen (zoals van de archeologische verwachting; zie hierboven bij 'belangrijke wijzigingen') voordoen. Ervaring dient aangetoond te worden door middel van Curriculum Vitae die ter beoordeling aan het bevoegd gezag worden voorgelegd. - Het bestuderen, tekenen, bemonsteren en interpreteren van de profielen en de kolomopnamen (zowel in het veld
----------------------------------	--

	<p>als bij de rapportage) wordt uitgevoerd door een fysisch geograaf met een gedegen kennis van de fysische geografie van het rivierlandschap van de Maas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In het geval van gunning wordt het veldwerk uitgevoerd door de personen die in de offerte als beoogde uitvoerders worden genoemd. - Het onderzoek van vlakken met de metaaldetector vindt plaats door een persoon die aantoonbare ervaring heeft met dit type van onderzoek; <p>Voor de uitwerking, conservering en rapportage is de inzet van specialisten met periode-, materiaal-, gebiedspecifieke kennis en/of ervaring vereist. Deze kennis en ervaring blijkt uit de bij de offerte gevoegde CV's van de beoogde specialisten.</p>
<i>Uitvoeringsperiode en opleveringstermijn veldwerk</i>	Aanvang van de werkzaamheden is in het voorjaar 2014; exacte startdatum is momenteel nog niet bekend. Doorlooptijd wordt geschat op maximaal 8 werkweken veldwerk.
<i>Uitvoeringscondities veldwerk</i>	<p>Oprachtgever is verantwoordelijk voor toegankelijkheid en bereikbaarheid van het terrein en zorgt voor betredingstoestemming. Over eventuele afvoer van grond dienen met de opdrachtgever afspraken te worden gemaakt.</p> <p>Bij het start-up gesprek zullen de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen vastgelegd worden.</p> <p>Bezoek zal alleen in overleg met de taakgroep plaatsvinden. Ook communicatie naar derden zal uitsluitend geschieden in overleg met de opdrachtgever en het Bevoegd Gezag.</p>
<i>Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie</i>	<p>Namens de gemeente Maastricht, is A. Brakman (043-3505845) archeologisch toezichthouder op de werkzaamheden. Uitsluitend haar aanwijzingen dienen door de uitvoerder te worden opgevolgd. Namens de opdrachtgever zal dhr. P. van den Berg bij de overleggen aanwezig zijn. Aan het begin van de werkzaamheden zal een project start-up gesprek met alle betrokkenen plaatsvinden. Er zullen meerdere korte werkoverleggen plaatsvinden waarbij gekeken wordt of men binnen de vastgestelde planning de werkzaamheden doorvoert, of er sprake is van meer- dan wel minderwerk, of er onderzoeksvragen uit het PvE al dan niet beantwoord kunnen worden en of er logistieke knelpunten zijn. De afspraken worden per overleg vastgelegd en dienen als uitgangspunt voor vervolgoverleg. De opdrachtnemer notuleert deze afspraken en neemt ze op in het dagrapport.</p>
<i>Selectieprocedure tijdens het veldwerk (i.h.b. bij archeologische begeleiding)</i>	Bij onverwachte sporen en/of vondsten dient terstond zowel de opdrachtgever als het aanspreekpunt van het bevoegd gezag op de hoogte worden gebracht opdat in overleg vastgesteld kan worden hoe verder te gaan en hoe eventueel meerwerk geregeld zal worden.

LITERATUUR EN BIJLAGEN	
<i>Literatuur</i>	<p>-Eggen, C., 2007: <i>Bouw- en cultuurhistorisch onderzoek Bauduinterrein, Maastricht</i>, Beek</p> <p>-Exaltus, R. en J. Orbons, 2010: <i>O.L. Vrouweplein, Maastricht, gemeente Maastricht. Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); bureauonderzoek en verkennend booronderzoek</i>, Maastricht (ArcheoPro archeologisch rapport nr 972), in concept</p> <p>- Hanemaaijer, M, 2013: <i>Grote Looiersstraat/Bauduinterrein te Maastricht. Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek</i>,</p>

	<p>Amersfoort (ADC rapport 3270)</p> <ul style="list-style-type: none">-Hazen, P., 2013: <i>Maastricht, Onze Lieve Vrouweplein 21. Een archeologische begeleiding</i>, Amersfoort (ADC rapport 2505)-Kalisvaart, C, 2013: <i>Maastricht, plangebied noordelijke Jekertak</i>, Deventer BAAC Rapport V-13.0117, <i>in concept</i>- Panhuysen, T.A.S.M., W. Dijkman en R.A. Hulst (met een bijdrage van L. Kooistra), 1993: Archeologische kroniek van Maastricht, Hondstraat 13-17: Uitbreiding Europees Instituut voor Bestuurskunde, PSHAL 129, p. 335-341- Panhuysen, T.A.S.M., 1984: Maastricht staat op zijn verleden, Maastricht, p. 67-72- Interne dossiers
--	---